

**การพัฒนารูปแบบการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1
Development Of Safety Management Models in
Educational Institutions under the Jurisdiction of
Maha Sarakham Primary Educational Service Area Office 1**

ชนิษฐา กำเนิดทอง¹, ชยาگانต์ เรืองสุวรรณ² และ ปองภพ ภูจอมจิตร์³
Khanittha Kumnerdtong¹, Chayakan Ruangsuwan² and Pongphop Phoojomjit³

Received: 17 March 2025; Revised: 28 March 2025; Accepted: 01 April 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) องค์ประกอบและตัวชี้วัด 2) สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น และ 3) การสร้างและทดลองใช้รูปแบบการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 ตัวอย่าง จำนวน 302 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 35 คน และครู 267 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัด แบบสอบถาม และแบบประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ความถี่ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบการบริหารความปลอดภัยมี 4 ด้าน 20 ตัวชี้วัด ได้แก่ อุบัติเหตุ (5 ตัวชี้วัด) อุบัติภัย (4 ตัวชี้วัด) ปัญหาทางสังคม (7 ตัวชี้วัด) และสุขภาพอนามัยของนักเรียน (4 ตัวชี้วัด) โดยมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 2) สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด และค่าความต้องการจำเป็นอยู่ระหว่าง 0.38–0.45 3) รูปแบบที่พัฒนาประกอบด้วย 5 หน่วย มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด 4) การทดลองใช้พบว่า ผลหลังทดลองมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนทดลอง

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารจัดการการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม; Doctor of Education students, Educational Management, Faculty of Education, Maha Sarakham Rajabhat University

^{2 3} อาจารย์สาขาการบริหารจัดการการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม; Professor of Educational Management, Faculty of Education, Maha Sarakham Rajabhat University

Corresponding Author, E-mail: 659210200101@rmu.ac.th

ด้านปัญหาทางสังคมเป็นลำดับแรกที่ต้องพัฒนา ดังนั้น ผู้บริหารและครูควรให้ความสำคัญกับแนวทางบริหารด้านนี้เพิ่มขึ้น

คำสำคัญ: ความปลอดภัย; การบริหารความปลอดภัย; ความปลอดภัยในสถานศึกษา

Abstract

This research aims to study 1) components and indicators, 2) the current state, the desired state, and the necessary needs, and 3) the development and implementation of a school safety management model. The sample group consists of 302 participants, including 35 school administrators and 267 teachers under the jurisdiction of the Maha Sarakham Primary Educational Service Area Office 1. The research instruments include a semi-structured interview, an evaluation form for components and indicators, a questionnaire, and an evaluation form for the experimental implementation of the model. The statistical methods used for data analysis include mean, percentage, frequency, and standard deviation.

The research findings revealed that: 1) The school safety management framework consisted of four dimensions with 20 indicators: accidents (5 indicators), disasters (4 indicators), social issues (7 indicators), and student health and hygiene (4 indicators), with an overall suitability rating at the highest level. 2) The current situation was rated at a moderate level, the desirable situation at the highest level, and the necessity index ranged between 0.38–0.45. 3) The developed model comprised five units, with its appropriateness, feasibility, and usefulness rated at the highest level. 4) The trial implementation showed that the post-experiment evaluation scores were higher than the pre-experiment scores. Social issues ranked as the most urgent area requiring development. Therefore, school administrators and teachers should place greater emphasis on management strategies addressing social issues in schools.

Keywords: Safety; Safety Management; Safety in Educational Institutions

บทนำ

ความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อยของประชาชน รัฐต้องจัดให้มีการทหาร การทูตและการข่าวกรองที่มีประสิทธิภาพ กำลังทหารให้ใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศด้วย ตลอดจนกำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตาม

หลักธรรมาภิบาล สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2561) ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคงปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ

การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสังคมและประเทศชาตินั้น จำเป็นต้องวางรากฐานการสร้างความมั่นคงที่เป็นแก่นหลักของชาติ คือสถาบันหลักของชาติอันประกอบด้วยชาติศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งปัจจุบันภัยคุกคามต่อความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนและประเทศชาติ มีความซับซ้อนและรุนแรงมากขึ้น อาทิความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ ความมั่นคงของชาติจึงมิได้ครอบคลุมเฉพาะมิติด้านการทหารหรืออำนาจอธิปไตยเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมมิติต่าง ๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วิถีชีวิต และวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดังนั้น การจัดการศึกษาที่ครอบคลุมประเด็นหลักสำคัญที่มีผลด้านความมั่นคงแก่คนในชาติจะส่งผลให้ทุกคนมีจิตสำนึก ความรู้ความสามารถ ทักษะความคิด ทศนคติความเชื่อค่านิยม และพฤติกรรมที่เหมาะสม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกศตวรรษที่ 21 สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสันติและสงบสุข อันจะส่งผลให้สังคมและประเทศเกิดความมั่นคง ดำรงรักษาอธิปไตยและผ่านพ้นจากภัยคุกคามต่าง ๆ ได้

ความปลอดภัยของนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา มุ่งส่งเสริมความปลอดภัยสร้างความมั่นใจให้สังคม ให้ความคุ้มครอง สร้างความปลอดภัย ช่วยเหลือ และเยียวยาให้กับนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา สอดคล้องกับประกาศ ประกาศนโยบายด้านสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้เรียน คือ หัวใจของการจัดการศึกษา การดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้ได้เรียนรู้อย่างมีความสุข พื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565) สามารถอยู่ในระบบการศึกษาได้ตลอดหลักสูตรและมีทักษะชีวิตเพียงพอที่จะดูแลตนเองให้ปลอดภัย ท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ไม่สร้างสรรค์ อุบัติเหตุ และอุบัติเหตุที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นภารกิจและความรับผิดชอบในการจัดและส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ได้กำหนดนโยบายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 โดยยึดหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน และการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในอนาคต เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

(พ.ศ. 2566 - 2570) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 และมุ่งสู่ Thailand 4.0 ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 (2565) ได้กำหนดกลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ สร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจแก่ครู บุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถวิเคราะห์ประเมินสถานการณ์ความเสี่ยง และดำเนินการตามแนวทางในการจัดการภัยพิบัติ และภัยคุกคามทุกรูปแบบ ให้สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ รองรับวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ รู้จักวิธีการป้องกันและแก้ไข เกี่ยวกับภัยคุกคามภัยจากยาเสพติดความรุนแรง การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน การค้ามนุษย์ อาชญากรรมไซเบอร์ ภัยพิบัติและภาวะฉุกเฉิน โรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ ตลอดจนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับ ความปลอดภัย พัฒนาระบบการเรียนรู้ที่มุ่งเสริมสร้างทักษะชีวิต และทักษะอาชีพให้แก่ผู้เรียน เพื่อรองรับภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ โรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ ส่งเสริมพัฒนาทักษะ ด้านดิจิทัลและด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองที่นำไปสู่ดิจิทัลเพื่อชีวิตและการเรียนรู้ รวมถึงความพร้อม ของครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ เพื่อความปลอดภัย เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ ภัยพิบัติและภัยคุกคาม ส่งเสริมให้มีการจัดสภาพแวดล้อม และสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ ที่ปลอดภัยในสถานศึกษา ให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยมีความอบอุ่น และมีความสุขในสถานศึกษา เสริมสร้างแนวทางการป้องกันและแก้ปัญหาจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ ได้อย่างทันทั่วถึง เช่น ภัยคุกคามทางไซเบอร์การแสดงออกที่ไม่เหมาะสม พฤติกรรมกลั่นแกล้งรังแกผู้อื่น (Bully) ความรุนแรงในสถานศึกษา การล่วงละเมิดทางเพศและยาเสพติด โดยความร่วมมือจากภาคี เครือข่าย ความปลอดภัยสู่สถานศึกษาหรือโรงเรียน เป็นสิ่งที่สถานศึกษาจะต้องจัดให้กับเด็ก นักเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองเกิดความมั่นใจในการที่จะนำบุตรหลานเข้ามาศึกษาในสถานศึกษา

จากสถานการณ์ที่กล่าวถึงข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการบริหาร ความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 โดยพัฒนารูปแบบการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา เป็นกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) ที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ซึ่งการพัฒนาสร้างเสริมความปลอดภัยให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ประกอบด้วย 1) ด้านอุบัติเหตุ 2) ด้านอุบัติภัย 3) ด้านปัญหาทางสังคม และ 4) ด้านสุขภาพอนามัย ของนักเรียน เกิดเป็นนโยบายและการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยที่ชัดเจนของสถานศึกษา นำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมเพื่อกำหนดเป็นมาตรฐานความปลอดภัยของผู้เรียนในสถานศึกษา ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการบริหาร ความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1

3. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1

4. เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัย แบบวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) ประกอบด้วย 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ดำเนินการ การศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ 5 ขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัด แจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 1,428 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 35 คน และครู 267 คน รวม 302 คน กำหนดโดยการ ใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan (1970) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและแบบสอบถามมาตราประมาณค่า 5 ระดับ หากคุณภาพโดย วิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงและค่าความเชื่อมั่น วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ระยะที่ 2 ดำเนินการ การวิจัยเชิงปริมาณ 5 ขั้นตอน ได้แก่ แจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง ติดตามผลการตอบกลับ รวบรวมแบบสอบถามคืน ตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 35 คน และครู 267 คน รวม 302 คน กำหนดโดยการ สุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) แบ่งตามอำเภอที่ตั้งของโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราประมาณค่า 5 ระดับ หากคุณภาพโดย วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของสภาพปัจจุบัน=0.82 และสภาพที่พึงประสงค์=0.90 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ระยะที่ 3 ดำเนินการ การวิจัยเชิงคุณภาพ 5 ขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาดูงานโรงเรียนที่มี Best Practice การสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู การบันทึกและตรวจสอบข้อมูลสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ การสังเคราะห์รูปแบบที่เหมาะสม กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารและครูจากโรงเรียน 3 แห่ง รวม 6 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน กำหนดโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบหาคุณภาพโดยค่าดัชนีความตรงของเนื้อหา (IOC) อยู่ในช่วง 0.67-1.00 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ การวิเคราะห์เชิงพรรณนาและการสังเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 4 ดำเนินการ การวิจัยเชิงทดลอง 5 ขั้นตอน ได้แก่ การทดลองใช้รูปแบบในโรงเรียน การเก็บข้อมูลก่อนและหลังการทดลอง การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินผล การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของรูปแบบ การสรุปผลและข้อเสนอแนะ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารและครูจากโรงเรียน 2 แห่ง รวม 52 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน กำหนดโดยการ เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินก่อนและหลังการทดลอง และแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ของรูปแบบ หากคุณภาพโดยค่าดัชนีความตรงของเนื้อหา (IOC) อยู่ในช่วง 0.67-1.00 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลอง และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ผลศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา พบว่าจากเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิได้องค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านอุบัติเหตุ 2) ด้านอุบัติเหตุ 3) ด้านปัญหาทางสังคม และ 4) ด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน มีตัวชี้วัด และผลการประเมินความเหมาะสม ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขององค์ประกอบและตัวชี้วัดการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ดังตารางที่ 1

องค์ประกอบ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านอุบัติเหตุ	4.74	0.51	มากที่สุด
2. ด้านอุบัติเหตุ	4.68	0.48	มากที่สุด
3. ด้านปัญหาทางสังคม	4.80	0.42	มากที่สุด
4. ด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน	4.71	0.47	มากที่สุด
รวม	4.73	0.47	มากที่สุด

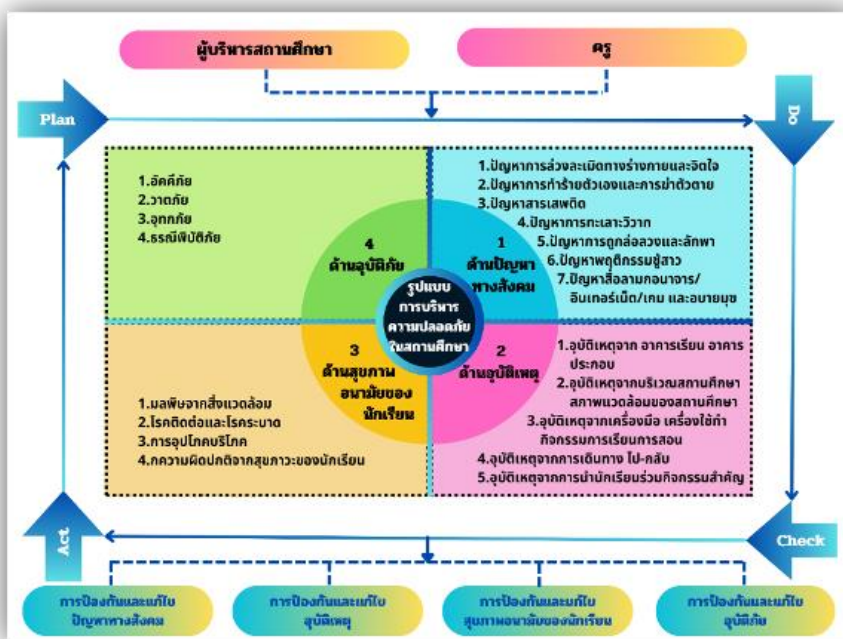
ตารางที่ 1 ระดับความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา

2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 มีสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและความต้องการจำเป็น มีค่า 0.41 เรียงลำดับได้ดังนี้ 1) ด้านปัญหาทางสังคม 2) ด้านอุบัติเหตุ 3) ด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน และ 4) และด้านอุบัติเหตุ ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

การบริหารความ ปลอดภัยในสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{Modified}	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. ด้านอุบัติเหตุ	3.36	0.51	ปานกลาง	4.77	0.40	มากที่สุด	0.42	2
2. ด้านอุบัติเหตุ	3.43	0.56	ปานกลาง	4.72	0.42	มากที่สุด	0.38	4
3. ด้านปัญหาทางสังคม	3.28	0.54	ปานกลาง	4.75	0.41	มากที่สุด	0.45	1
4. ด้านสุขภาพอนามัย ของนักเรียน	3.42	0.52	ปานกลาง	4.79	0.39	มากที่สุด	0.40	3
โดยรวม	3.37	0.53	ปานกลาง	4.76	0.40	มากที่สุด	0.41	

ตารางที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการบริหารความปลอดภัย
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1

3. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 ที่พัฒนาขึ้น ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล
2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการพัฒนา และ 5) การประเมินผล มีกระบวนการ
ดำเนินงาน ดังภาพ 1

ภาพ 1 รูปแบบการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1

ผลการประเมินรูปแบบการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความ

เป็นประโยชน์ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้าน และผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือรูปแบบการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 ด้านความเหมาะสม พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการทดลองใช้การพัฒนารูปแบบการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 มีผลการประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 พบว่า ก่อนและหลังการทดลองใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังตารางที่ 3

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. รูปแบบการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา	4.78	0.44	ปานกลาง	4.78	0.44	ปานกลาง
2. ความรู้ ความเข้าใจการบริหารความปลอดภัย	3.25	0.41	ปานกลาง	4.89	0.30	มากที่สุด
3.การป้องกัน	3.26	0.42	ปานกลาง	4.88	0.32	มากที่สุด
4. การแก้ไข	3.14	0.35	ปานกลาง	4.90	0.28	มากที่สุด
5 การประยุกต์ใช้และการปฏิบัติงานจริง	3.20	0.39	ปานกลาง	4.91	0.27	มากที่สุด
รวม	3.20	0.38	ปานกลาง	4.90	0.28	มากที่สุด

ตาราง 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. ผลศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา พบว่าจากเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิได้องค์ประกอบ จำนวน 4 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านอุบัติเหตุ 2) ด้านอุบัติภัย 3) ด้านปัญหาทางสังคม และ 4) ด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน และผลการประเมินความเหมาะสม ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขององค์ประกอบ และตัวชี้วัดการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน อาจเป็นผลมาจากการที่โรงเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความปลอดภัยและได้นำแนวปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพมาใช้ องค์ประกอบทั้งสี่ด้านสะท้อนถึงความเป็นระบบของการบริหารความปลอดภัยที่ครอบคลุมทุกมิติ ไม่เพียงแต่เน้นการป้องกันอุบัติเหตุและอุบัติภัย แต่ยังรวมถึงการจัดการปัญหาทางสังคมและการดูแลสุขภาพของนักเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตและการเรียนรู้ของนักเรียนในระยะยาว สอดคล้องกับแนวคิดของ พร่อมฟีโล บัศวรณ (2551) ที่เน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยชี้ให้เห็นว่าการบริหารความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน รวมถึงผู้บริหาร ครู นักเรียน และชุมชน ทั้งนี้

ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกอร อุ่ณสถานนท์ (2563) ที่พบว่า การบริหารด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาต้องมีแนวทางที่เป็นระบบและครอบคลุมทุกมิติ เพื่อให้สามารถลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมกันนั้นยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุกัญญา พรน้อย และคณะ (2563) ที่ชี้ว่า การพัฒนาตัวบ่งชี้ความปลอดภัยในโรงเรียนควรพิจารณาถึงปัจจัยด้านกายภาพและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าที่ชี้ให้เห็นว่าความปลอดภัยในโรงเรียนไม่ได้จำกัดเพียงมาตรการป้องกันทางกายภาพ แต่ยังรวมถึงมาตรการเชิงสังคมที่ช่วยลดปัจจัยเสี่ยงต่อพฤติกรรมที่เป็นภัยในโรงเรียน นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณี อินทรักษา (2554) ที่พบว่า การดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาควรมีแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนและมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา

2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 มีสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ ดังนี้ 1) ด้านอุบัติเหตุ 2) ด้านอุบัติเหตุ 3) ด้านปัญหาทางสังคม และ 4) ด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน ตามลำดับ มีสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ ดังนี้ 1) ด้านอุบัติเหตุ 2) ด้านอุบัติเหตุ 3) ด้านปัญหาทางสังคม และ 4) ด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน ตามลำดับ และความต้องการจำเป็น มีค่า 0.41 เรียงลำดับได้ดังนี้ 1) ด้านปัญหาทางสังคม 2) ด้านอุบัติเหตุ 3) ด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน และ 4) และด้านอุบัติเหตุ ตามลำดับ อาจเป็นผลมาจากการที่โรงเรียนมีการดำเนินมาตรการด้านความปลอดภัยที่ครอบคลุมในระดับหนึ่ง แต่ยังคงมีความจำเป็นต้องปรับปรุงบางด้านให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะปัญหาทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน เช่น การกลั่นแกล้งในโรงเรียน ปัญหายาเสพติด และความรุนแรง ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากครู ผู้ปกครอง และชุมชนในการเฝ้าระวังและป้องกัน นอกจากนี้ ความปลอดภัยด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียนยังเป็นประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญมากขึ้น เนื่องจากสถานการณ์โรคระบาดและพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนที่เปลี่ยนแปลงไป สอดคล้องกับแนวคิดของ พร้อมพิไล บัวสุวรรณ (2551) ที่ระบุว่า การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย และต้องมีมาตรการที่เป็นระบบเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในทุกมิติ ทั้งด้านกายภาพและด้านสังคม ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกอร อุ่ณสถานนท์ (2563) ที่พบว่า โรงเรียนที่มีมาตรการบริหารความปลอดภัยที่ชัดเจนและมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องสามารถลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุและปัญหาทางสังคมในโรงเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ พร้อมกันนั้นยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุกัญญา พรน้อย และคณะ (2563) ที่ชี้ว่า การพัฒนาตัวบ่งชี้ความปลอดภัยในโรงเรียนควรคำนึงถึงปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐานและ

สภาพแวดล้อมทางสังคมที่ส่งผลต่อความปลอดภัยของนักเรียน ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านปัญหาทางสังคมมีความจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขมากที่สุด จึงควรมีมาตรการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกและสร้างวัฒนธรรมโรงเรียนที่ปลอดภัย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของปราณี อินทร์รักษา (2554) ที่พบว่าการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในโรงเรียนต้องมีการบูรณาการระหว่างมาตรการป้องกันและการแก้ไขปัญหา โดยเน้นการพัฒนาองค์ความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารจัดการความปลอดภัยอย่างเป็นระบบ

3. ผลศึกษาพัฒนารูปแบบการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 ประกอบด้วย 4 หน่วย ได้แก่ 1) ด้านปัญหาทางสังคม 2) ด้านอุบัติเหตุ 3) ด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน และ 4) และด้านอุปนิสัย และด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน อาจเป็นผลมาจากการที่โรงเรียนมีการกำหนดมาตรการบริหารความปลอดภัยอย่างเป็นระบบ และมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ครอบคลุมทั้งการป้องกันอุบัติเหตุและอุปนิสัย ตลอดจนการจัดการปัญหาทางสังคมที่ส่งผลต่อความปลอดภัยของนักเรียน โดยการมีส่วนร่วมจากผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครองช่วยส่งเสริมให้มาตรการเหล่านี้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ โรงเรียนยังได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานท้องถิ่น ซึ่งช่วยให้การดำเนินงานด้านความปลอดภัยมีความต่อเนื่องและได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป การที่มาตรการเหล่านี้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพอาจเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาอยู่ในระดับที่เหมาะสมและเป็นไปได้สูง สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) ที่เน้นว่าการบริหารจัดการสถานศึกษาต้องมีแนวทางที่เป็นระบบและครอบคลุมทุกด้าน เพื่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนและมีความปลอดภัยสูงสุด นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564) ที่พบว่าการจัดทำคู่มือการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาสามารถช่วยให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นระบบและมีแนวทางที่ชัดเจนในการป้องกันและแก้ไขปัญหา พร้อมกันนั้นยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (2565) ที่ชี้ว่า การพัฒนามาตรการความปลอดภัยในโรงเรียนต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านกายภาพและมาตรการเชิงป้องกันที่มีประสิทธิภาพ เช่น การติดตั้งกล้องวงจรปิด การจัดระบบรักษาความปลอดภัย และการกำหนดมาตรฐานด้านสุขอนามัยของโรงเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ (2561) ที่พบว่าการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาควรสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยมุ่งเน้นให้สถานศึกษาเป็นพื้นที่ปลอดภัย ส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียนและผู้ปกครอง

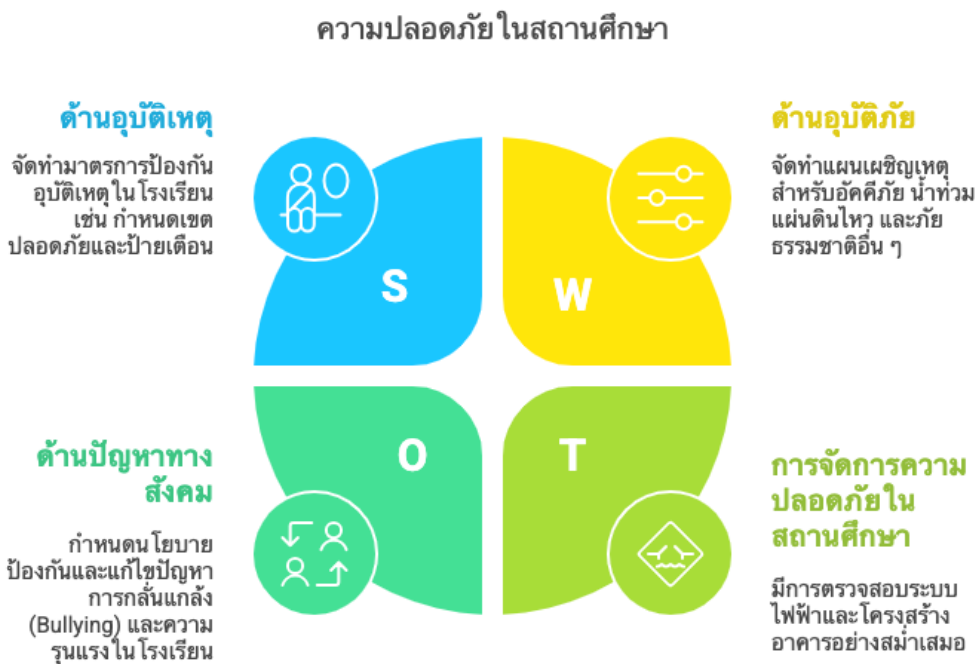
4. ผลศึกษาผลการทดลองใช้การพัฒนารูปแบบการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 มีผลการประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประเมินศึกษามหาสารคามเขต 1 พบว่า ก่อนการทดลองใช้ อยู่ในระดับปานกลาง และหลังการทดลองใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นผลมาจากการที่โรงเรียนมีการนำแนวทางการบริหารความปลอดภัยไปปรับใช้ในเชิงปฏิบัติอย่างจริงจัง โดยมีการบูรณาการมาตรการความปลอดภัยเข้าไปในแผนพัฒนาสถานศึกษา และได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน และผู้ปกครอง ทำให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังมีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดการปรับปรุงมาตรการให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและความต้องการของนักเรียนแต่ละช่วงวัย อีกทั้งยังมีการนำเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศมาใช้สนับสนุนการบริหารความปลอดภัย เช่น ระบบแจ้งเตือนอัตโนมัติและการเฝ้าระวังผ่านกล้องวงจรปิด ทำให้สามารถป้องกันและลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ พร้อมพิไล บัวสุวรรณ (2551) ที่เน้นว่าการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาต้องอาศัยแนวทางแบบมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มาตรการมีประสิทธิภาพและสามารถดำเนินการได้จริง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกอร อุ่นสถานนท์ (2563) ที่พบว่า การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาต้องมีมาตรการที่เป็นระบบ และได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง พร้อมกันนั้นยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณัฐวัฒน์ ศุภลักษณ์พิทยา (2560) ที่ชี้ว่า โรงเรียนที่มีระบบความปลอดภัยที่ดีจะสามารถลดอุบัติเหตุและปัญหาทางสังคมในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการนำเทคโนโลยีและระบบตรวจสอบมาใช้ช่วยให้สามารถบริหารความปลอดภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณี อินทรักษา (2554) ที่พบว่าการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาจำเป็นต้องมีแนวทางที่เป็นมาตรฐานและมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูล โดยอ้างอิงแนวคิดด้านการบริหารสถานศึกษา และแนวคิดเกี่ยวกับความปลอดภัยในโรงเรียน ซึ่งครอบคลุมมิติด้านอุบัติเหตุ อุบัติภัย ปัญหาทางสังคม และสุขภาพอนามัยของนักเรียน นอกจากนี้ การศึกษายังมุ่งเน้นการพัฒนารูปแบบการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ได้แก่ การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การศึกษาดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น การศึกษาฐาน Best Practice และการสัมมนานักผู้เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยสะท้อนถึงองค์ความรู้ใหม่ คือ แนวทางการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาที่เป็นระบบ กล่าวคือ มีการกำหนดองค์ประกอบและตัวชี้วัดที่ชัดเจน และสุดท้าย ได้นำแนวคิดที่ได้ไปพัฒนาเป็นคู่มือการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ผู้วิจัยสรุปเป็นแผนภาพสรุปองค์ความรู้ดังภาพที่ 2

ภาพ 2 แผนภาพสรุปองค์ความรู้

รูปแบบการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ควรเน้นการบูรณาการแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ อย่างไรก็ตาม การนำรูปแบบดังกล่าวไปใช้ในสถานศึกษา ควรมีการติดตามประเมินผลเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษารูปแบบการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า องค์ประกอบและตัวชี้วัดการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านอุบัติเหตุ ด้านอุบัติเหตุ ด้านปัญหาทางสังคม และด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน โดยมีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน สภาพปัจจุบันของการบริหารความปลอดภัยอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ความต้องการจำเป็นสูงสุดอยู่ในด้านปัญหาทางสังคม รองลงมาคือด้านอุบัติเหตุ ด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน และด้านอุบัติเหตุ รูปแบบการบริหารความปลอดภัยที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการพัฒนา และการประเมินผล ซึ่งได้รับการประเมินว่ามีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารความปลอดภัย พบว่า ก่อนการทดลองใช้อยู่ในระดับปานกลาง แต่หลังการทดลองใช้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะด้านความรู้ความเข้าใจ การป้องกัน การแก้ไข และการประยุกต์ใช้ ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ผู้กำหนดนโยบายทางการศึกษา ควรนำรูปแบบการบริหารความปลอดภัยที่พัฒนาขึ้นไปปรับใช้เป็นนโยบายระดับชาติ เพื่อสร้างมาตรฐานความปลอดภัยในสถานศึกษาทั่วประเทศ

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรจัดอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารความปลอดภัยแก่ผู้บริหารและครูในสังกัด เพื่อสร้างความเข้าใจและนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ระดับประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ ควรสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากร เพื่อส่งเสริมการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา รวมทั้งจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ด้านความปลอดภัย เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลและฝึกอบรม

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

2.1 โรงเรียน ควรนำรูปแบบการบริหารความปลอดภัยไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน และจัดกิจกรรมรณรงค์สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยให้นักเรียนและชุมชน

2.2 หน่วยงานด้านการศึกษา ควรจัดทำคู่มือและสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารความปลอดภัย เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานสำหรับโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้อง

2.3 การศึกษาต่อไปในระดับประเทศ ควรมีการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาเพิ่มเติม โดยเน้นการขยายผลไปยังโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกลและโรงเรียนขนาดเล็ก

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร อุ่นสถานนท์. (2563). การบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 10(2), 1-14.
- ณัฐวัฒน์ ศุภลักษณ์พิทยา. (2560). ฉบับแปลไทย, *ความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียน: กรอบแนวคิดระดับโลกเพื่อสนับสนุน*. ม.ป.ท.: Unicef for Every Child.
- ปราณี อินทรักษา. (2554). *การศึกษาการดำเนินการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- พร้อมพิไล บัวสุวรรณ. (2551). กรอบแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา. *เอกสารการประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 46*. วันที่ 29 มกราคม - 1 กุมภาพันธ์. หน้า 160-171.

- สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2564). *รายงานสถิติการศึกษา ปีการศึกษา 2564*. กรุงเทพฯ: สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2565). *มาตรการความปลอดภัยในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). *คู่มือการดำเนินงานความปลอดภัย สถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). *คู่มือการดำเนินงานความปลอดภัย สถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2567). *นโยบายและจุดเน้นสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580*. สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สุกัญญา พรน้อย, ณัฐกฤตา งามมีฤทธิ์ และสมโภชน์ อเนกสุข. (2563). การพัฒนาตัวบ่งชี้ความ ปลอดภัยในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์*, 10(3), 733-744.